

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Pozdravljeni!

Danes opoldne je prispela v naš obmejni Maribor skupina udeležencev veličastno uspelega tretjega vsedravnega trgovskega kongresa v Ljubljani. Ogle dali si bodo v posameznih oddelkih lepote in krasote našega obmejnega ozemlja, Dravsko dolino s Pohorjem, Slovenske gorice in naše Dravsko polje. Ko prihajajo odlični gostje v našo obravnavo prestolnico, jim v imenu nacionalnega Maribora izrekamo najpriskrnejšo dobro doščilo z željo, da bi odnesli z naših obmejnih krajev čim lepše vtise in da bi se v čim učinkovitejši meri realizirali pomembni sklepi, ki so jih kongresni udeleženci storili na ljubljanskem vsedravnem kongresu našega trgovstva, ki ga je izredno počastila in povzdignila s svojo udeležbo tudi številna delegacija trgovstva iz bratske Bolgarije.

O vseh globoko aktualnih problemih našega gospodarstva so razpravljali udeleženci ljubljanskega vsedravnega trgovskega kongresa. Obravnavali so problem delovanja tujcev v naši državi, veleblagovnic, reforme davčnega sistema, industrijskih prodajalnic, vnovčevanja terjatev trgovcev, privilegijev v izvoznih trgovini, gospodarske zakonodaje, turizma in komunikacij, kmečkih dolgov s posebnim ozirom na trgovski kredit, razmerja trgovstva do zadrugištva itd. Posebne važnosti je bilo troje vprašanj: Karteli, reforma davčnega sistema in carinska unija med Bolgarijo in Jugoslavijo. V vseh teh in drugih vprašanjih so se storili primeri sklepi, ki se jasno in konkretno odražajo v soglasno sprejetih resolucijah, ki podčrtujejo za naše nacionalno trgovstvo življenjsko pomembne momente:

I. Kongres odobrava iznešena poročila o dosedanjem delovanju centralnega predstavništva in posameznih zvez ter sodelovanje v celoti odobrava. Kongres pooblašča Centralno predstavništvo, da napravi najenergičnejše korake, da se čimprej uresničijo zahteve, iznešene na I. in II. vsedravnem trgovskem kongresu v smislu obljub, ki so jih dali predstavniki kraljevske vlade.

II. Kongres nalaga Centralnemu predstavništvu zvez trgovskih združenj, da se pri kr. vladi zavzame za uresničenje še naslednjih zahtev: 1. da se odredi paritetna komisija, ki naj pripravi predlog zakona o socialnem zavarovanju trgovcev na splošni prislilni osnovi; 2. da po izteku sedanjega pogodbenega roka prepusti veleprodajo soli svobodni konkurenci; 3. da se način pobiranja splošnega 2,5 odstotnega davka na poslovni promet na drva in gorivo spremeni po predlogu, ki bo v duhu iznešenih referatov posebej dostavljen; 4. da Centralno predstavništvo s posebno intervencijo pri kr. vladi iznese zahteve zvez in trgovskih združenj, iznešene v referatih III. kongresa, in da te zahteve upošteva v interesu trgov. stanu in narodnega gospodarstva.

III. Tretjemu kongresu trgovcev kraljevine Jugoslavije so prisostvovali tudi delegati trgovcev kraljevine Bolgarije. V smislu skupnih sklepov, v interesu obeh narodov in v duhu pakta o večnem prijateljstvu naslavlja kongres apel na kr. vlado, da v čim krajšem roku prouči in realizira vprašanje carinske unije med kraljevino Jugoslavijo in kraljevino Bolgarijo. Istočasno priporoča kongres centralnemu predstavništvu in Zvezi trgovskih združenj v Sofiji, da sestavi stalni odbor zaradi preučevanja aktualnih trgovskih vprašanj in sestavljanja predlogov zaradi pravičnega razvoja medsebojnih trgovinskih odnošajev.

Klic po koncentracijski vladi britanskega imperija

LONDON, 13. junija. Velikansko pozornost je zbudil v vseh političnih krogih uvodnik dnevnika »Times« v današnji številki, ki se zavzema za razširjenje konservativne vladne večine na nekatere opozicijske skupine in s tem za narodno koncentracijo. V uvodniku se namreč naglašja, da zahtevata tako notranja kakor tudi zunanja politika Velike Britanije koncentracijo vseh sil, če naj se država obvaruje pred vsemi morebitnimi možnostmi. V

notranjosti imperija se čuti cela vrsta gospodarskih in socialnih nedostatkov, ki zahtevajo radi verjetnih posledic več koncentracijske volje v vladnih vrstah. List zahteva, da se v tako preosnovano vlado pritegnejo tudi splošno priznani politiki ter strokovnjaki. V političnih krogih domnevajo, da se bodo s tem vprašanjem pečali na seji vlade, ki se sestane danes dopoldne v Downing Streetu.

Angleško priznanje prezidentu dr. Benešu

MIREN POTEK ZAKLJUČEHIN OBČINSKIH VOLITEV.

PRAGA, 13. junija. Tudi včerajšnje občinske volitve tretje etape v 3028 občinah so potekle v popolnem redu. V 4838 občinah ni bilo volitev, ker je bila vložena samo ena kandidatna lista. Med temi je 3235 češkoslovaško, 1003 nemško, 160 pa madžarsko večino. V 3229 občinah je dobilo pri včerajšnjih volitvah 2560 občin češko večino, 891 nemško, 5 poljsko, 373 pa madžarsko večino. Incidentov ni bilo nobenih.

LONDON, 13. junija. Ves angleški tisk

se izčrpno peča z včerajšnjimi občinskimi volitvami v češkoslovaški republikli. Listi ugotavljajo, da je združil Henlein 90% sudetskih Nemcev. Nemški socialisti so ponekod izgubili do 80% svojih glasov. Angleški tisk ugotavlja, da je miren in vzoren potek občinskih volitev zasluga pomirjevalnega nastopa prezidenta doktorja Beneša, ki je zastavil vse svoje moči, da obdrži češkoslovaški narod svoje dostojanstvo.

Angleško posojilo 10 milijonov f. š. Kitajski

LONDON, 13. junija. »Daily Express« poroča, da je britanski zunanji minister lord Halifax sprejel v soboto kitajskega poslanika dr. Wellingtona Koa, kateremu je sporočil, da je angleška vlada v smislu bruselskih sklepov odobrila kitajski vladi posojilo 10 milijonov funtov sterlingov. Kakor poročajo iz Pariza se je tudi francoska vlada odločila za odobri-

tev velikega posojila Kitajski. Razen tega je francoska vlada ponudila kitajski vladi, da na razpolago francoske častnike kot vojaške svetovalce mesto nemških, ki jih je berlinska vlada odpoklicala. Sovjetska vlada bo pa dobavila Kitajski tanke, municijo in letala ter je prva pošiljatelj 40 bombnikov že na potu v Kitajsko.

Nova frankovska taktika: Plenjenje angleških in francoskih parnikov

LONDON, 13. junija. V zunanjem ministertvu so včeraj proučevali poročila o Frankovih bombnih napadih na angleške parnike. Po najnovjših informacijah iz Španije je sedaj zavzela frankovska oblast v prizadevanju, da izloči možnost dobave raznega materiala republikanskim pristaniščem od strani angleških ter francoskih

trgovskih parnikov, povsem novo taktiko. Angleških parnikov, ki jih zasačijo v republikanskem vodovju, ne bombardirajo več, ampak jih ustavijo, preiščejo in nato zapeljejo v frankovska pristanišča. Na podlagi te nove taktike, so frankovske ladje zaplenile te dni pet angleških in dva francoska parnika.

Azorsko otočje oporišče francoskega letalstva

PARIZ, 13. junija. »Paris Soir« poroča da se je sklenil med Francijo in Portugalsko dogovor glede uporabe azorskega otočja kot oporišča francoskega letalstva. V kratkem bodo francoska letala izvršila poskusne lete v svrhu vpostavit-

ve zračne prometne črte iz Francije v Zružene države ameriške, pri čemer bo služilo azorsko otočje kot važno pristanišče. Računati je, da bo ta dogovor v kratkem podpisan.

Frankova vojska pet km pred Castellonom

SALAMANCA, 13. junija. Frankove čete prodirajo proti Castellonu de la Plana. Nahajajo se 5 km pred omenjenim mestom. Prodiranje Frankove vojske se nadaljuje tudi na teruelski fronti. Iz

Barcelone pošiljajo otroke v Francijo in severno Afriko, Bombardiranje nezaščitenih mest po Frankovih letalih se nadaljuje.

Katastrofalen požar vpepelil mesto Ludzen

RIGA, 13. junija. Letiško mesto Ludzen je postalo žrtev katastrofalnega ogromnega ognja. Okoli 5000 ljudi je radi te silovite požarne katastrofe brez

strehe. Še nedavno je usoden požar na sličan način uničil letiško naselbino Ronneburg.

Pabecki

Konjiški utrinek

Celjska »Nova doba« poroča v št. 24 pod konjiškimi dopisi: »V zadnji številki »Nove Dobe« smo čitali, da je predsednik trgovskega združenja Martin Šumer pretel na občinskem zboru, da bo »priganjače« tožil. Res so dobili konjiški trgovci vabila na sodišče in sicer za torek 7. tm. zaradi klevete. Ko je pa Šumer prečital »Novo Dobo«, je pohitel na sodišče in umaknil vse tožbe. Še v soboto opoldne so dobili konjiški trgovci od sodišča obvestilo, da je Martin Šumer z vlogo z dne 4. VI. 1938. umaknil vse zasebne tožbe proti obdolžencem, ki so mu pisali pismo, datirano z dnem 3. XII. 1936.« Kaj je Šumer k temu napisalo, nam ni znano. S tem bi bila ta zadeva zaenkrat sodnijsko končana. Ne vemo pa, kaj bo ukrenila monopolska oblast.«

Kako je z abesinskim bogastvom

Pred kratkim so prinesli italijanski listi članek, v katerem je bilo opisano vse rudno bogastvo v Abesiniji. Podatke za ta članek so dali generalno nadzorništvo za rude, rudniški uradi (državnih in poddržavnih rudnikov) in privatna rudniška podjetja. Vse te informacije se nahajajo na ozemlje, ki je bilo dosedaj proučeno in pregledano in to v času od konca abesinske vojne pa do danes. V članku ni omenjeno koliko ozemlja je še ostalo, ki ga niso mogli še pregledati, ampak se samo pripominja, da se raziskavanja nadaljujejo. Abesinska visoka planota izključuje možnost velikih petrolejskih ležišč. V Somaliji in abesinskem nižjem predelu raziskuje italijansko petrolejsko društvo AGIP. Premog so našli samo v majhnih količinah in po kvaliteti je najslabši (lignit). Sljudo so našli na dveh krajih, kar bi prišlo v poštev za industrijske svrhe. Več vrednosti imajo ležišča solitra in to v rudnikih Dallol v Dankaliji. Za izkoriščanje se je prijavilo že več družb. Ugotovili so, da je železna ruda precej razširjena, a precizirati niso mogli obseg ležišč. Vsa najdišča železa, katera so dosedaj pregledali pa so brez posebnega pomena. Več se nadejajo glede zlata in platina. Toda do sedaj niso vsa ležišča pregledana in ni mogoče izreči ničesar točnega. V Eritreji so našli precej obširna ležišča, ki bi prišla v poštev za izkoriščanje. Omenjeno je ležišče bakrene rude v Eritreji. Nade, ki so jih imeli, da bodo našli baker v Harariju so se dosedaj izjalovile. Čin so našli v Somaliji. O drugih kovinah še niso našli nikakih sledu. K temu bi le omenili, da je gotovo že pregledan velik del abes. ozemlja in da kakih velikih ležišč rude tudi nadalje ne bodo našli, ker so dela v teku teh zadnjih let v veliki meri že opravljena. S tem so se tudi precej omejile nade in upanje, da je Abesinija bogata na rudah, kar so pokazala dosedanja raziskavanja.

Pozdrav

»Preboj« poroča med dopisi iz Trbovlja: »Kakšen bodi pozdrav? Pred nedavnim je po službeni potrebi obiskal tukajšnjo šolo šolski nadzornik g. Jeglič. Na stopnišču je srečal otroka, ki ga je pozdravil z »Zdravo!« Ker je bil šolski nadzornik na tej šoli službeno, je takoj ugotovil, da dečko ni pozdravil po predpisih. Vsled tega je odvedel dečka v njegov razred ter vprašal njegovega učitelja pred celim razredom, kakšen je pred

Spacno gibanje

Kolesarska dirka za državno juniorsko prvenstvo

Državno prvenstvo si je priboril Ljubljčan Franc Podmilščak

Včeraj dopoldne se je vršila na progi Celje - Maribor (62 km) kolesarska dirka za državno prvenstvo juniorjev.

1. Franc Podmilščak (Edinstvo, Ljubljana) 1:53:24; 2. Karel Sodce (Maraton,

Maribor) 1:53:45; 3. Čehulič (Gardjanski, Zagreb); 4. Rebrovič (Gradjanski Zagreb) 1:57:42.

Državni prvak juniorjev je postal Ljubljčan Franc Podmilščak, ki je vozil povprečno 32.796 km na uro.

Kulturni razgledi

Prva reprezentativna razstava slovenskih umetnikov

Iz nje razvidimo, da se tudi pri Slovencih razvija likovni genij za čisto plastiko, formo in linijo.

Kalin Zdenko razstavlja — Moški tarso — v mavcu in — Portret slikarja Dideka — v bronu.

Kalin Boris je razstavil štiri dela, dva v mavcu in dva v marmorju.

Putrih Karel je razstavil tri dela v mavcu. Tudi on spada k najboljšim oblikovalcem po oblikovni dovršenosti in subtilnosti svojih del.

Gorše France je razstavil en bron, en mavec in pet del v lesu.

skupina v lahkem poletu in notranjem vzgonu dviga obeležje cele razstave.

Pirnata Nikolaj je razstavil en bron in eno risbo.

Tone Kralj je razstavil dve deli v lesu in eno v bronu. O njegovem najboljšem delu — Poljub — smo že govorili.

Smerdu je razstavil dva mavca in dve risbe. V njem je že forma nadrejena izrazu in se razvija v vedno globlji impresionizem.

Razstava je najpomembnejši kulturni dogodek za Maribor v teku dvajsetih let in v tem oziru je to najgloblji dokaz velike pozornosti do našega obmejnega mesta, ki nam jo izkazuje tvornost slovenskega likovnega genija.

KONEC.

Katastrofalni poraz pobreške Slavije

Včeraj popoldne se je na stadionu SK Železničarja odigrala prijateljska nogometna tekma med SK Muro iz Murske Sobotice in pobreško Slavijo.

Sodil je g. Bergant.

V predtekmi je stara garda SK Železničarja porazila staro gardo SK Slavije z rezultatom 7:1.

Tekmovanje za svetovno nogometno prvenstvo

Pariz: Italija:Francija 3:1. Antibes: Švedska:Kuba 8:0. Lille: Madžarska:Švica 1:0.

Ostale nogometne tekme

Zagreb: Gradjanski:FC Milano 2:1 (2:0).

Beograd: BSK:Galata Seray (Carigrad) 3:1. Jugoslavija:Ujpest (Budimpešta) 1:0.

Split: SK Split:Slavija (Varaždin) 2:0. Izločilna tekma za vstop v državno ligo. V naslednje kolo se je plasirala Slavija, ki je v prvi tekmi zmagala 7:1.

Subotica: Bačka:Slavija (Osijek) 1:1. V naslednje kolo pride Slavija.

Bukarešta: Hašk (Zagreb): Viktorija 6:1.

Lepo uspel jahkoatletski miting SK Železničarja

Na stadionu ob Tržaški cesti je priredil SK Železničar včeraj dopoldne seniorski troboj v skokih, tekah in metih.

Skoki: (daljina, višina in troskok): 1. Stepišnik (Ilirija) 1574 točk. V posameznih disciplinah pa je dosegel naslednje rezultate: daljina 5.94 m, višina 1.60, troskok 11.62 m.

Meti: (krogla, disk in kopje): 1. Stepišnik (Ilirija) 1720 točk (krogla 11.77, disk 40.01, kopje 39.70 m).

Otrok. Teta (na obisku): »Jožek, nikar ne jej tako hlastno. Med tem ko jaz enkrat denem v usta, deneš ti že trikrat!«

Jožek: »Da, a zato imaš ti tudi trikrat večja usta.«

Razno

Dkor ne sme alkohola, naj pokusi 3274

RENETO

Prodam

Dobro ohranjena JEDILNICA (kredenca, 6 stolov, miza) din 2500.—, plišasta preproga 3 krat 3 in pol m, din 480.—, madrace, električne svetiljke, otomane naprodati. Naslov v upravi. 3695

PRODAM POHIŠTVO

kuhinjsko, večinoma sobno. Pobrežje. Aleksandrova c. 28. 3596

Prodam ugodno SIVALNI STROJ

znamke »Singer«. Pobrežje, Sokolska 11. 3697

Stanovanje

DVE ENOSOBNI STANOVANJA

oddam v Krčevini Praprotničkova 18. Ogled dne 14. junija 1938 od 11. do 12. ure. 2379

STANOVANJE

4 sobe, v centru mesta oddam 1. julija. Naslov v upravi »Večernika«. 3690

Službo išče

POSTREŽNICA išče zaposlitve v dopoldanskih urah. Vrbanova ul. 19. 3392

Službo dobi

POSTENO DEKLE sprejem v trgovino. Naslov v upravi. 3694

Lumbago? Protin?

ne dopustite da se vgnezdi v vaše telo. Nima smisla trpeti, ko vas lahko popolnoma ozdravi že eno samo lečenje v Varaždinskih Tonlicah.

Varaždinske Tonice

Lenka

In kakor je cvetje in drevje krepčala tiha vlaga, tako ji je v duši odlegalo. — Nagnila se je ven, prisluškovala ganljivemu šepetanju in šumenju.

Bilo ji je prijetno. Spominjala se je krasne ure. Obstala je v mračnem gaju pod starim vehastim drevsom.

Ali se bo tudi on spomnil nanj?

Marinka je takrat že sladko spala. Ni slišala dežja, ki je šumeč bobnal na okna v njeni sobici.

VII.

Nastopil je nov dan in z njim vsakdanje življenje.

navadno v kolegiji. Mnogo so govorili o preteklih in prihodnjih dogodkih.

Profesorja verouka spet ni bilo v kolegiji. Spomnili so se rektorjevih besed, da profesor vse dotlej ne pride, dokler ne dobi zadoščenja.

Zgodilo se je, kar je vsak pričakoval in česar se je gospodična Elis bala — strogo zasliševanje radi onega viharja in majales.

Eriborta se je preiskave že začele jeziti, ne ker se je bal, temveč ker je doma gospodična Elis vedno tarnala in ker se je tudi Marinkino lice stemnilo.

Vavrena je bil miren kakor vedno in odgovarjal na vprašanja gospodične

Elis; ko pa ni nič opravil, je molčal. Zelenko je poučeval, študiral, otepal za večerjo kruh in čežano kakor navadno.

Sedel je pri odprti knjigi, pušil in ves zamračen strmel predse.

Gospodična Elis je mislila, da ga morda skrbe razmišljanja in kazni, stopila k njemu, mu nalahno položila roko na ramo ter ga jela tolažiti.

»Da bi le že bil konec! Vesel bi bil, ako me poženejo!«

Elis je ostrmel. Ta bi bila lepa, da bi koga iz njenega stanovanja izključili!

Bala se je bolj kot študenti. Da je ves Litomišelj na njihovi strani — vendar, ne če so vsi, gotovo ni gospa Rollerjeva

in Ronbinkova rodbina.

Takoj drugi dan po majski slavnosti je pričela gospa Ronbinkova praviti svojemu možu, ki je udobno tičal v »oberstus«.

S tem se je zelo občutljivo dotaknila gospoda aktuarja. Stopnjeval je svoj referat je prišla do tja, kako se je Lenka sprehajala sama po gaju in se zabavala z instruktorjem.

Gospod stric je danes že nekajkrat obrnil glavo od Herodeža in bi pričel z uradnim zasliševanjem, da ni bilo treba oditi v urad.

Ko pa je opoldne prišel domov in se najedel, je začela gospa Roubinkova znova in potrdila svoje izjave z gospo županjo Rollerjevo.

(Dalje.)